

07.02.2020

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
GELİŞMELER****ORTADOĞU-AFRİKA**

Suriye rejimi: İsrail Şam yakınlarında hava saldırısı düzenledi... Suriye Savunma Bakanlığı, İsrail'in bugün erken saatlerde Şam yakınları ve ülkenin güneyindeki askeri noktaları füze ile hedef aldığını ancak Suriye hava savunma sistemlerinin çok sayıda füzeyi imha ettiğini açıkladı. Suriye resmi haber ajansı SANA'nın aktardığına göre bakanlık, İsrail savaş uçakları tarafından yapılan hava saldırısının, Golan Tepeleri ve Lübnan hava sahası üzerinden iki dalga halinde geldiğini belirterek, Şam yakınları ile Dera ve Kuneytra yakınlarının hedef alındığını duyurdu. (AŞ)

Putin ve Erdoğan Suriye'de koordinasyon için acil tedbirler alma konusunda anlaştı... Kremlin, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz Salı günü yaptığı telefon görüşmesinde, Suriye'deki koordinasyonun etkisini artırma amacıyla başta Rusya ve Türkiye savunma bakanlıkları arasında olmak üzere acil tedbirlerin alınması kararı alındığını duyurdu. (AŞ)

(ÖZEL HABER) Türk kaynak Ankara'nın İdlip'te yeni askeri stratejisini açıkladı... Türk kaynak, Ankara'nın iş askeri operasyonları düzenlemeyi gerektirse bile batı Halep kırsalı ve İdlip vilayetinin düşmesini engelleme kararı aldığını açığa çıkardı. Türkiye'de karar alıcı dairelere vakıf kaynak, ordunun görevi ateşkesi izlemekle sınırlı olan gözlem noktalarında mevcut askeri birlikleri değiştirdiğini yerine menzili 40 km ye ulaşan Çok namlulu roketatarlar (ÇNR) gibi saldırı silahlarına ek olarak tanklar gibi savunma teçhizatlarıyla donatılmış muharip birlikler koyduğunu vurguladı. Kaynağa göre Türkiye ılımlı Suriye muhalefet gruplarına destek ve İdlip vilayetinde dengeleri yeniden kuracak karşı saldırılara destek verme sürecini artırmayı düşünüyor. Ankara son zamanlarda İdlip vilayetinde ki durumlar hakkında ABD ile temaslarda bulundu. Bunun en göze çarpanı Türk ordusundan subayları Nato'da ki ABD temsilcisiyle bir araya getiren görüşmeydi. Türkiye, İdlip vilayetinde hava kuvveti kullanmak ve askeri operasyon uygulamaya karar vermesi durumunda Rusya'nın Suriye'nin kuzeybatısında hava

sahasına egemen olması ve S-400 tipinde hava savunma sistemlerini konuşlandırması nedeniyle güçlü bir şemsiyeye ihtiyaç duyacak. Moskova'nın Rus uçağının 2015 yılında Türk hava kuvveti tarafından düşürülmesi olayının intikamını alması uzak bir ihtimal değil. Uçuş hareketini gözlem konusunda uzman gözlem merkezlerinden elde edilen bilgilere göre, p-8 tipindeki ABD istihbarat uçakları içinde bulunduğumuz Şubat ayının 3'ünde Lazkiye kırsalında bulunan Rus Humaymım üssü üzerinde uçtu. MQ-1 tipindeki pilotsuz ABD uçakları İdlip üzerinde hava sortilerini yoğunlaştırdı. Suriye dosyasında Ankara ve Washington arasında eşgüdüm düzeyini yükseltmede başlıca engel Türkiye'nin Pkk'nın Suriye kolu olarak nitelendirdiği Ypg ile ABD ordusunun ilişkisi nedeniyle meydana gelen gerginliklerin ardından iki taraf arasında hüküm süren güven zafiyeti durumu kalıyor. Son saha gelişmelerine rağmen Türkiye'nin İdlip'te savunmadan saldırıya dönüşümün varlığının yaklaştığı konusunda kesin hüküm vermek mümkün değildir. Özellikle Türk yetkililer açıklamalarında hala İdlip'e ilişkin anlaşmalara dönülmesi üzerinde yoğunlaşmayı sürdürüyorlar. Bu, son Türk hareketlerinin Türk rolünü aşmayı amaçlayan girişimlerini durdurmak için Rusya'ya baskı bağlamında olabilecek bir gösterge veriyor. Ankara hala Rusya'yı müzakereler masasına yeniden döndürecek güçlü kartlara sahip. En göze çarpanı Suriye muhalefetine amacı Mu'arrat An Numan kenti gibi stratejik bölgeleri geri almak olan saldırıları desteklemeye ek olarak Suriye'de başta Humaymım hava üssü olmak üzere Rus üslerini bombalayabilecek uzun menzilli füzeler vermek. Son zamanlarda Türk yetkililerle bir araya gelen Suriye muhalefetindeki kaynakların vurguladığına göre bu seçeneklerin hepsi masada. (TA)

Türkiye'den BM Güvenlik Konseyinde 'İdlip' uyarısı... Türkiye'nin Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilcisi Feridun Sinirlioğlu, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeybatısında İdlip'deki birliklerini geri çekmeyeceğini ve gözlem noktalarını terk etmeyeceğini belirterek, "Türkiye'nin güvenliğini ve Türk askerlerini hedef alan hiçbir saldırı cezasız kalmayacak. Meşru müdafaa hakkımızı kullanmakta asla tereddüt etmeyiz. Burada kırmızı çizgimizden bahsetmiyorum, bu bir uyarı" dedi. (AŞ)

-Ağır mekanize araçlar ve tankları kapsayan Türk konvoyu İdlip kuzeyinde Teftenaz havaalanında ki noktadan yeni bir askeri nokta kurmak için İdlip doğusunda Şermin kenti istikametine hareket ediyor. (TA)

-Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi Başkanı Yuriy Borenkov, bugünkü basın toplantısında, "Türkiye tarafının ortak devriye görevine katılmaması nedeniyle Rus askeri polis birlikleri tek taraflı olarak Haseke bölgesinde devriye görevi gerçekleştirdi" dedi. (TA)

Cezayir Dışişleri Bakanından Libya Ziyareti... Cezayir Dışişleri Bakanı Sabri Bukadum da 5 Şubat'ta Libya'ya sürpriz bir ziyarette bulundu. Doğu bölgesinde bir dizi toplantı gerçekleştiren Bukadum, Bingazi şehrinde ordu destekli geçici hükümet başkanı Abdullah es-Sini ile iki ülke arasındaki ilişkiler ve mevcut koşulları ele aldıktan sonra Libya Ulusal Ordusu (LUO) Komutanı Mareşal Halife Hafter ile de bir araya geldi. Geçen günlerde Libya'ya komşu ülkelerin Dışişleri Bakanlarının son toplantısına ev sahipliği yapan Cezayir, Libya krizi tarafları arasında yeni bir diyalog turu düzenlemeye çalışıyor. Cumhurbaşkanı Abdulmecid Tebbun, söz konusu diyalog turuna geçen ay uluslararası Berlin zirvesi sırasında da değinmişti. (AŞ)

Cezayir'in ev sahipliğinde gerçekleşecek Arap Birliği Zirvesi hazırlıkları başladı... Basında yer alan haberlere göre, Cezayir'in önümüzdeki Mart ayının sonunda düzenlenmesi planlanan 31. Arap Birliği Zirvesine ev sahipliği yapacağı aktarıldı. Genel Sekreter daha önce yaptığı açıklamada, zirvenin planlandığı gibi yapılacağını bildirmişti. Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Ebu Gayt, dün, 31. Arap Birliği Zirvesi'ne ev sahipliği yapacak Cezayir'in bu konudaki çalışmalarını ele almak üzere ülkeyi ziyaret etmesi için resmi bir davet aldı. (AŞ)

Libya'da ateşkes amaçlı siyasi müzakereler, 26 Şubat'ta başlayacak... Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri'nin Libya Özel Temsilcisi Ghassan Salame, ateşkes amaçlı Libya konulu siyasi müzakerelerin 26 Şubat'ta Cenevre'de başlayacağını bildirdi. (AŞ)

Tunus'ta hükümet kurma çalışmaları hangi aşamada...? Tunus'ta hükümeti kurmakla görevli İlyas el-Fahfah, müzakerelerin başarılı olamadığı belirsizlik çerçevesinde iktidar koalisyonunu oluşturan 12 partiye bir mektup göndererek, bakanlık pozisyonunun hükümetteki dağılımı hususunda görüşlerini sunmalarını istedi. Gelişmeyle eş zamanlı olarak Tunus'ta, 'Tunus'un Kalbi Partisi'nin de yeni hükümete dahil edilmesi ve Fahfah'ın bu partiyi, Abir Musa liderliğindeki Özgür Anayasa Partisi'nin yanı sıra muhalefet saflarına koyma ısrarı' hususunda İslami eğilimli Nahda Hareketi ve hükümeti kurmakla görevli yetkili arasında bir anlaşmazlık yaşanıyor. (AŞ)

Hamaney'den seçim katılın çağrısı... İran Dini Lideri Ali Hamaney, İran ve güvenliğini önemseyen vatandaşlara istemeseler dahi iki hafta sonra gerçekleştirilmesi planlanan yasama seçimlerine katılma çağrısında bulundu. Hamaney, İranlıların sandığa gitmesinin iç ve uluslararası sorunların çözümünde etkili olacağını ifade etti. İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ise Tahran'a diz çöktürmeyi hedefleyen 'yetersiz müzakereleri' reddettiğini açıkladı. (AŞ)

(ÖZEL HABER) Ruhani'nin bekçi denetimini değiştirmek için bir yasa tasarısı hazırlama emri... İran Cumhurbaşkanı Dr. Hasan Ruhani, seçim gözetiminde reform yapılması için bir yasa tasarısı istedi. Birçok aday Anayasa Koruma Konseyi tarafından diskalifiye edildikten sonra, reformcular Ruhani'den onay gözetimini ortadan kaldırmak için referandum yapmasını istedi. Seçim ortamının daralmasına ve hükümetin siyasi ve ekonomik performansından duyulan memnuniyetsizliğe rağmen, İran lideri Ali Hamine, sandıkta azami sayıda halk katılımı çağrısında bulundu. (KT)

AB – AVRUPA

AB'den İdlid çağrısı: Saldırıları durdurun, insani yardım için koridor açın... Avrupa Birliği Dışişleri ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Josep Borrell tarafından yapılan yazılı açıklamada, “Suriye’nin kuzeybatısında sivillere yönelik bombardıman ve saldırılara derhal son verilmeli. AB çatışmalara taraf herkese, yardıma ihtiyaç insanlara, insani yardımların ulaşması için bir geçiş sağlanması talebinde bulunur.” denildi. İdlid’de askeri operasyonların yoğunlaşmasıyla yüzlerce sivilin ayırım yapılmaksızın öldürüldüğüne vurgu yapılan açıklamada, saldırıların sivillerin bulunduğu bölgeleri, hastaneleri ve yerlerinden edilmiş kişileri barındıran merkezleri hedef aldığının altı çizildi. (AŞ)

Avrupa'da iktidarların yetki suistimalini engellemek için 'kontrol listesi' geliyor... Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, üye ülkelerde seçim kazanan partilerin, yetki suistimalini önlemek için hazırlanan “kontrol listesi”ni kabul etti. Kontrol listesinin en önemli mesajı, “demokrasinin, seçimi kazananın her istediğini yapar anlamına gelmediğini vurgulaması” olarak görülüyor. (AŞ)

IMF: Körfez ülkeleri mali reform yapmazsa sahip oldukları refah 15 yılda tükenebilir... Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından perşembe günü yapılan açıklamaya göre Körfez Arap ülkeleri gerekli mali reformları yapmazlarsa, sahip oldukları refah, karbon yakıtlardan elde

ettikleri gelirlerin azalması ile önümüzdeki 15 yılda tükenebilir. Altı ülkeden oluşan Körfez İşbirliği Konseyi'nin (GCC) bugünkü toplam varlığı IMF tarafından 2 trilyon dolar olarak değerlendiriliyor. Bu rakam küresel petrol arzının beşte birine denk geliyor. (AŞ)

TÜRKİYE

Çavuşoğlu: Rusya'dan heyet bekliyoruz... Türk Konseyi Dışişleri Bakanlığı toplantısı için gittiği Bakü'de konuşan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Son zamanlarda İdlib'teki rejimin saldırganlığı gerçekten hepimizi rahatsız etti. Dolayısıyla rejimin garantörleri, özellikle bu anlamda Rusya'dan da beklentimiz bir an önce rejimin durdurulmasıdır" dedi.

Çavuşoğlu, ayrıca Rusya'dan bir heyet beklediklerini ve bu heyetin çalışmalarından sonra ihtiyaç olursa Erdoğan ve Putin'in de bir araya gelebileceğini de dile getirdi. (KÜ)

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, İdlib'de yaşanan gelişmelere ilişkin konuştu... Kalın, İdlib'de yaşanan gelişmelere ilişkin, "Soçi ve Astana mutabakatları çerçevesinde çatışmasızlık bölgesi olarak belirlenen bölgeler, bizim esas aldığımız sınırlardır. Değişmesi söz konusu değil. Yeni bir mülteci akımına mahal vermemek, sivillerin yerlerinde kalmalarını sağlamak için çalışmalarımız, AFAD, Kızılay ve diğer sivil toplum kuruluşlarımız tarafından devam edecek" değerlendirmesinde bulundu. (KÜ)

İdlib'deki gözlem noktalarına askeri sevkiyat... Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), İdlib'deki gözlem noktalarına obüs ve zırhlı personel taşıyıcı (ZPT) sevk etti. (KÜ)

RUSYA

Rusya, Suriye'de İran ile işbirliğini ilerletmeye istekli... Putin, Rusya'da yabancı büyükelçilerin akreditasyon töreni esnasında yaptığı konuşmada, Moskova'nın Suriye'de Tahran ile işbirliğini ilerletmeye istekli olduğunu ifade etti. Rus lider, konuşmasında öncelikle 'İran'ın nükleer anlaşmasını' kurtarma çabalarına odaklanmış olsa da Suriye'deki duruma da değindi. Putin, Moskova'nın Astana ve siyasi çözümü destekleme çabaları çerçevesinde Tahran ile işbirliğini geliştirmeye devam etmeye kararlı olduğunu belirtti. (AŞ)

Rusya'dan ABD'nin yeni nükleer savaş başlıklı denizaltıları için 'endişeliyiz' mesajı... Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Ryabkov, ABD'nin düşük kapasiteli nükleer başlıklı balistik füzelerini Amerikan denizaltılarına konuşturmasından endişe duyduklarını söyledi.

Rusya'nın kendi güvenliğini sağladığına dikkati çeken Ryabkov, "ABD'nin nükleer alanda kullandığı doktrin ve konseptler açısından bu durumdan endişeliyiz." dedi. (AŞ)

Moskova: Suriye’de Rus ve Türk ‘askeri uzmanlar’ öldü... Rusya Dışişleri Bakanlığı, Suriye’de son dönemde Rus “askeri uzmanların” öldüğünü teyit etti, ancak konuyla ilgili ayrıntı vermedi. Yazılı açıklamada, “Rus ve Türk askerlerin İdlib bölgesinde ocak ayı ortalarında gerginliğin azaltılması için girişimlerde bulunduğu ancak teröristlerin faaliyetlerini azaltmadığı, aksine saldırılarını artırdığı” ifade edildi. (AŞ)

Peskov: Putin ve Erdoğan’ın İdlib konusunda görüşme ihtimali var, ancak henüz kesin tarih yok... Peskov, Putin ile Erdoğan’ın İdlib konusunda görüşme ihtimaline ilişkin, “Henüz bu konuda kesin bir anlaşmaya varılmadı. Ancak bir görüşme olması ihtimalini dışlamıyoruz. Biliyorsunuz Putin de Erdoğan da gerekli gördükleri görüşmeler konusunda oldukça hızlı karar alıyor” dedi. (SS)

Rus Dışişleri: İdlib'deki militanların eylemleri sonucu Rus ve Türk askeri uzmanlar hayatını kaybetti.... İdlib'deki militanların ocak ayının son iki haftasında 1000'den fazla saldırı düzenlediğini belirten Rusya Dışişleri Bakanlığı, bu saldırılarda Rus ve Türk askeri uzmanların hayatını kaybettiğini ifade etti. Bakanlık, Türkiye ve İran'la koordinasyonun süreceğini vurguladı. Bakanlık, gerilimi azaltma bölgesindeki silahlı grupların bir kısmının önce Suriye'nin kuzeydoğusuna, sonra da Libya'ya gönderilmesinin militanların bölgedeki yoğunluğunu kritik seviyeye taşıdığının altını çizerek şu ifadeleri kullandı: "Bu koşullar altında hükümet güçleri, binlerce Suriyelinin hayatlarını terörden korumak için müdahalede bulunmak durumunda kaldı. Suriye ordusunun kendi egemen topraklarında BM Güvenlik Konseyi tarafından terör örgütü kabul edilen gruplara karşı savaştığı unutulmamalı ve bu konuda farklı görüşler olmamalıdır." (SS)

Rusya Genelkurmay Başkanı ve NATO Müttefik Kuvvetler Komutanı stratejik istikrarı görüştü... Rusya Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanı Gerasimov ve NATO Müttefik Kuvvetler Yüksek Komutanı Wolters’in Bakü’de bir araya gelerek, stratejik istikrar ve kriz bölgelerindeki durum hakkında görüş alışverişinde bulunduklarını bildirdi. (SS)

Putin 4 generali görevden aldı... Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, İçişleri Bakanlığı ve Acil Durumlar Bakanlığı'ndaki 9 generalin ve Soruşturma Komitesi'ndeki bir albayın görevine son verdi. (SS)

Rusya Savunma Bakanlığı: İsrail, Suriye'ye düzenlediği hava saldırısında 172 kişilik yolcu uçağını kalkan yaptı... Şam havalimanı yakınlarına yapılan saldırılarda, 172 kişiyi taşıyan Airbus-320 model yolcu uçağının da tehlikeye girdiğini anlatan Konaşenkov, "İsrail'in saldırıları nedeniyle yolcu uçağı Hmeymim Üssü'ne zorunlu iniş yaptı" dedi. İsrail'in saldırılarını Suriye hava sahasına girmeden gerçekleştirdiğini aktaran Konaşenkov, "İsrail ordusunun, Suriye füzelerini engellemek için yolcu uçaklarını kalkan olarak kullanması İsrail Hava Kuvvetleri'nin yaygın bir uygulaması haline geldi" diye konuştu. (SS)

(ÖZEL HABER) Lavrov, Meksika önümüzdeki iki yıl içerisinde BM Güvenlik Konseyi'nde yer alabilir... Rusya Dışişleri Bakanı, Meksika'nın 2021-2022 BM Güvenlik Konseyi adaylığı, bir grup Latin Amerika ve Karayip ülkeleri tarafından onaylandığını belirtti. Rusya, bir sonraki iki yıllık süre içerisinde BM Güvenlik Konseyi'nin daimi olmayan bir üyesi olarak Meksika'nın konsensüs seçimine hiçbir engel görmüyor ve yakın işbirliğine hazır. Bu, Cuma günü Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov tarafından Meksika ziyaretinin ardından düzenlediği basın toplantısında duyuruldu. (SS)

ASYA-PASİFİK

Koronavirüsten ölenlerin sayısı 637'ye çıktı, bir günde 3 bin 143 vaka tespit edildi... Çin'de her geçen gün etkisini artıran yeni tip koronavirüs (2019-nCoV) salgınında can kaybı 637'ye, virüsten etkilenen sayısı 31 bin 161'e yükseldi. Ulusal Sağlık Komisyonu'ndan (NHC) yapılan açıklamaya göre, ülke genelinde 2019-nCoV salgını nedeniyle ölenlerin sayısı 636'sı Çin ana karasında biri Hong Kong'da olmak üzere 637'ye çıktı. Virüs teşhisi koyulan kişi sayısı 4 bin 821'inin durumu ağır olmak üzere 31 bin 161'e, virüs taşıdığından şüphelenilenlerin sayısı 26 bin 359'a çıkarken, müşahade altına alınanlar ise 186 bin 45'e ulaştı. (AŞ)

Japonya'da karantinaya alınan gemide 10 yolcuda daha koronavirüs tespit edildi... Japonya'nın başkenti Tokyo'nun güneyindeki Yokohama'da üç gündür karantina altında bulunan 'Diamond Princess' adlı lüks yolcu gemisinde bulunan 3711 kişide yapılan koronavirüs testlerinde vaka sayısı giderek yükseliyor. Dün tespit edilen 10 kişiye ek olarak

bugün bir 10 kişide daha virüs tespit edildiği ve hastaların hastanelere götürüldüğü belirtildi. (SS)

Kazakistan'daki Baykonur Uzay Üssü'nden 34 uydu fırlatıldı.... Kazakistan'ın Baykonur Uzay Üssü'nden fırlatılan One Web Küresel Uydu Grubuna ait 34 uydu, yörüngelerine yerleştirildi. One Web'in dünya yörüngesine 600'ün üzerinde uydu yerleştirmeyi planladığı aktarılan açıklamada, "Bu uyduların ticari kullanımı bu yıl başlayacak. One Web 2021'de dünyaya 24 saatlik kesintisiz internet bağlantısı sağlamayı planlıyor" değerlendirmesinde bulunuldu. (SS)

ABD-GÜNEY AMERİKA

Beyaz Saray: El Kaide lideri Kasım el-Rimi Yemen'de öldürüldü... Arap Yarımadası El Kaide'sinin lideri olan Kasım al-Raymi'nin, ABD Başkanı Donald Trump'ın emri ile Yemen'de öldürüldüğü açıklandı. Ancak Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, operasyonun ne zaman ve nasıl yapıldığı belirtilmedi. (AŞ)

ABD'den Türkiye'nin İdlid'deki adımlarına 'tam destek'... ABD'nin Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilcisi Kelly Craft, "ABD, Türk askerlerinin ölümüne neden olan Esad rejiminin Türk gözlem noktalarına haksız saldırılarını karşısında NATO müttefikleri Türkiye'ye meşru müdafasında tam destek veriyor" dedi. (KÜ)

ABD: Guaido'ya aleyhindeki herhangi bir adım, Maduro rejimi için hata olacaktır... Venezüella'da kendini 'geçici devlet başkanı' ilan eden Juan Guaido'nun Washington ziyaretine ilişkin açıklamada bulunan ABD'nin Venezüella Özel Temsilcisi Elliott Abrams, seçilmiş Venezüella hükümetini Guaido'ya karşı herhangi bir adım atmaması yönünde tehdit etti. (KÜ)

Pompeo ile Guaido, Beyaz Saray'da 'Venezüella'yı görüştü... ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Morgan Ortagus, ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo ve Juan Guaido arasında gerçekleşen görüşmeye ilişkin yazılı açıklama yaptı. Görüşme sırasında Guaido'nun Washington'daki temaslarının ele alındığı kaydedilen açıklamada, ikilinin demokratik aktörler ve uluslararası ortakların desteğiyle özgür ve adil bir Başkanlık ve Ulusal Meclis seçimlerini denetlemekten sorumlu bir geçiş hükümeti kurulması konusunu ele aldıkları belirtildi. (KÜ)